

JAARVERSLAG 2018/2019

Inleiding

Het afgelopen verslagjaar 2018/2019 had onze organisatie te maken met ingrijpende veranderingen. Allereerst betekende het aantreden van twee nieuwe werksters, J.M. Verboom als administratief medewerkster en M.J.C. de Vree als communicatie-medewerkster, een professionaliseringsslag voor onze zending. Na 27 jaar actief voor onze zending geweest te zijn, was het afscheid van J. Haeser in mei ingrijpend. Het bestuur is verblijd dat zijn werk voortgezet kon worden door E.J. Verboom. Het werk van ds. B. Coster kon gecontinueerd worden, met name in Spanje, maar ook in Cuba.

Na jaren van werken vanuit Hardinxveld, heeft het bestuur besloten de locatie van het kantoor te verplaatsten naar Apeldoorn, waar we in de gebouwen van de Erdee Media Groep een mooi onderkomen vonden.

Bij alle veranderingen bleef en blijft één ding onveranderd: onze afhankelijkheid van de hulp en zegen van de almachtige God, bij Wie 'geen verandering is of schaduw van omkering' (Jakobus 1:17). Hoe en waar die zegen in het bijzonder ervaren werd, valt te lezen in de deelverslagen van onze medewerkers.

Het jaarverslag in 10 punten:

- Het werk van ds. B. Coster als decaan en docent op IBSTE, als docent op verschillende theologische scholen en als predikant in Spanje kon weer bekostigd worden.
- De Zending Gereformeerde Gemeenten doneert drie jaar lang € 12.000 voor de salariëring van een docent op IBSTE: Arturo Terrazas, afkomstig uit Mexico en lid van de Presbyteriaanse Kerk van dat land.
- Oud-Cubacoördinator J. Haeser droeg het Cubawerk over aan de nieuwe Cubacoördinator E.J. Verboom.
- De drukmachine op het LPN-seminarie (bekostigd door DEL-lezersactie van Reformatorisch Dagblad) kwam stil te liggen door papiergebrek.
- Wekelijks werden ca. 30 leatuurpakketjes vanuit Nederland naar Cuba verzonden.

- Voor het eerst werd ook leatuur direct verzonden van uitgeverij CLIR uit Costa Rica naar predikanten in Cuba. Dit scheelde in de kosten.

- Ruim 29.000 mensen met allerlei achtergronden volgen een Bijbelcursus van de SEZ.

- De finca in Baracoa werd uitgebreid. Er kwam een irrigatiesysteem, er werden mangoboompjes en limoenen geplant en er worden nu ook wat dieren gehouden. Het verbouwde voedsel is voor de armen binnen en buiten de gemeente.

- De heer J. Haeser droeg het binnenlandwerk over aan communicatiemedewerkster M.J.C. de Vree en administratief medewerkster J.M. Verboom.

- De SEZ kreeg een nieuwe kantoorlocatie en een vernieuwde website.

Voorwoord

'Gaaf dan henen, onderwijst al de volken ...'

Math. 28:19a

Geliefden,

Dat is de opdracht van Jezus aan Zijn discipelen. Een opdracht voor alle tijden. Ook voor 2019. Ook voor 2020. Dat rechtvaardigt het bestaan van de SEZ. Dat maakt het bestaan van de SEZ noodzakelijk. Er is een opdracht te vervullen: de opdracht van Jezus!

Het is gehoorzaamheid aan de opdracht van de Heere Jezus, waardoor de SEZ het afgelopen jaar haar werk heeft verricht. Wat die opdracht inhoudt? *Gaat dan henen ...* We moeten de wereld ingaan. We hebben een Woord voor de wereld.

Gaat dan henen ... Een opdracht, die Jezus geeft nadat Hij Zijn werk heeft gedaan. Een opdracht, die komt uit de mond van Hem, Die dood is geweest, maar nu leeft. Ook als zendingswerk ploegen op de rotsen is. Ook als er tegenstand en verdrukking komt.

Dit is de troost: Zijn belofte *“Ik ben met ulieden”*. Juist omdat deze opdracht komt uit de mond van de verhoogde Zaligmaker heb je ook een boodschap.

Gaat dan henen, onderwijst Dat wil zeggen: leer ze! Het is het hart van het werk van de SEZ. Onderwijzen vanuit de Schrift. Onderwijzen van Hem, Die is gekomen om zondaren te zoeken en zalig te maken. Dat is hier in Nederland nodig. Dat is in Spanje en Cuba nodig. Want wij en zij moeten leren, wie wij zijnLeren, dat we gevallen zondaren zijn. Leren, dat we in Adam van God zijn afgefallen en de duivel zijn toegefallen. Leren, dat we onder het oordeel van God liggen. Onderwijs, dat geleerd wordt op de school van de Heilige Geest. Maar op die school wordt meer geleerd. Want waar er van mij niets deugt, is er Eén gekomen, Die aan al Gods eisen volkomen heeft voldaan.

Het is onderwijs over wie Jezus is:

- a. een gewillige Zaligmaker voor onwillige zondaren
- b. een gepaste Zaligmaker voor hen die alles missen
- c. een bekwame Zaligmaker voor hen die zelf niets kunnen
- d. een volkomen Zaligmaker voor hen die niets bezitten

In dat onderwijs mag voortdurend gewezen worden op Christus. Dat onderwijs moet gegeven worden.

Aan wie? *Gaat dan henen, onderwijst al de volken* Alle bevolkingsgroepen moeten het weten. Niemand mag worden overgeslagen. Ook in Cuba niet. Ook in Spanje niet. Het is die nood, die ons als SEZ dringt om voort te gaan.

Ds. A.C. Uitslag (voorzitter)

1. Algemeen

Ditmaal ontvangt u opnieuw een jaarverslag. Vanwege onze indeling van het boekhoudkundig jaar bestrijkt het jaarverslag de periode van 1/7/2018 tot 30/6/2019.

Tevergeefs werken we in de zending, als de Heere Zijn onmisbare zegen niet geeft (Psalm 127). Wat is het en blijft het nodig dat we de zegen van de Heere over ons werk krijgen. Zonder Hem kunnen we niets doen. De Heere, als de hemelse Landman, staat in voor Zijn eigen werk. De mens plant en maakt nat, maar God is

het die de wasdom geeft. Met die wetenschap kijken we terug op het afgelopen jaar.

Aangezien wij steeds weer nieuwe mogelijkheden krijgen om ‘het goede zaad’ te zaaien, doen wij de achterban de oproep om de SEZ te steunen door gaven en door gebeden.

Het werk in Spanje en Cuba werd voortgezet. In de gemeente in Mataró is het Woord weer verbreid en er werd onderwijs gegeven aan IBSTE. In Cuba blijft er een groeiende vraag naar Bijbels en Bijbels onderwijs. Steeds kunnen wij slechts ten dele aan alle verzoeken voldoen.

A. De Spaanse Evangelische Zending

De Stichting Spaanse Evangelische Zending is een interkerkelijke stichting. De bestuursleden van de stichting behoren tot de Protestantse Kerk in Nederland (herv.), de Hersteld Herv. Kerk, de Chr. Geref. Kerken, de Geref. Gem., de Geref. Gem. in Ned. en de Oud Geref. Gem.

B. Doelstelling

A. De stichting heeft ten doel het verspreiden van het Evangelie, alsmede de ondersteuning en verdieping van het belijden volgens de gereformeerde doctrine in Spanje en andere Spaanstalige landen. Onder Evangelie verstaat zij de gehele Bijbel, Gods onfeilbaar Woord, overeenkomstig de daarop gegronde belijdenissen: de Apostolische Geloofsbelijdenis, de Belijdenis van Nicea, de Belijdenis van Athanasius, de Heidelberger Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

B. De Stichting stelt zich met het oog op lid A ten doel, de bewustmaking in Nederland te bevorderen door middel van voorlichting over haar werkterreinen.

C. De Stichting beoogt niet het maken van winst.

C. Werkwijze

De Spaanse Evangelische Zending richt zich op:

- Lectorverspreiding: o.a. de Bijbel, pastorale boeken en tevens voor voorgangers en theologiestudenten: Bijbelverklaringen, werken van Reformatoren, de Puriteinen en oudvaders.

- Cursuswerk: het verzorgen van cursussen die min of meer dienen als catechetisch onderwijs en bedoeld zijn voor geestelijke verdieping.

- Het geven van Bijbels onderwijs op theologische opleidingen in Spanje en Cuba.

D. Bestuur en Organisatie

Bestuur

De stichting wordt vertegenwoordigd door het dagelijks bestuur, dat wordt gevormd door eerste voorzitter en de eerste en tweede secretaris

In de samenstelling van het bestuur kwam geen wijziging. Hierdoor werd het bestuur van de Stichting per 30 juni 2019 gevormd door:

Ds. A.C. Uitslag, eerste voorzitter

Ds. L. Blok, tweede voorzitter

B. van den Belt MA, eerste secretaris

A. Stam, tweede secretaris

Drs. B. Verweij RA, eerste penningmeester

P.J. Boers AA, tweede penningmeester

Ds. A. Hoekman

Dr. ir. N. P. Moens

A.M. Pols

Ds. P.J. Teeuw

Ds. D. Zoet

Medewerkers

Ds. B. Coster predikant/evangelist Spanje

E.J. Verboom binnenland en Cuba

J.M. Verboom administratie en secretariaat

M.J.C. de Vree Communicatie en
bestuursondersteuning

- Onze steunpunten in Cuba worden geleid door:

Ds. H. Bermúdez in Sancti Spíritus (West en Midden)

Ds. J.C. Samón, Baracoa (Oost)

Taakverdeling

Voor de taakverdeling tussen bestuur en medewerkers en tussen de medewerkers onderling is ook dit jaar de werkwijze gevolgd die in 2009 nieuw werd ingevoerd, waarbij het bestuur werkt op hoofdlijnen en de medewerkers beleidsplannen indienen.

Het Algemeen Bestuur houdt de verantwoordelijkheden zoals de laatste decennia gebruikelijk. Daarbij houdt het Dagelijks Bestuur de aansturende rol richting werkers en het Algemeen Bestuur de controlerende rol.

E. Jaarrekening en verantwoordingsverklaring

De Jaarrekening van de SEZ wordt opgemaakt conform de "Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen" (RJ650). Deze Richtlijn 650 is onderdeel van de keurmerk-regelgeving van het CBF.

2. Spanje

Het werk in Spanje heeft, zoals blijkt uit de achtereenvolgende jaarverslagen, zijn vaste patronen. Van jaar tot jaar varieert het slechts in detail. Verleden jaar gaven we in het jaarverslag een vrij volledig overzicht van het werk van onze medewerker in Spanje, Berend Coster. Dit jaar hebben we ervoor gekozen de achtergronden van dit werk te belichten, zowel van het kerkelijke werk als van het onderwijs.

A. Iglesia Cristiana Reformada de Mataró

De kerk waar ds. B Coster predikant is, is de Iglesia Cristiana Reformada van Mataró. Zij is deel van een klein verband, de Iglesias Reformadas de España (IRE), waartoe drie gereformeerde kerken in Spanje behoren. Sinds de oprichting van het kerkgenootschap in de jaren '60 van de vorige eeuw werd het gesteund door en was het georiënteerd op Angelsaksische presbyteriaanse kerken en ook op de Gereformeerde Vrijgemaakte Kerken in Nederland. De laatste kerken ondersteunen nog steeds twee van de drie gemeenten, Almuñecar en Madrid. Enkele jaren geleden werd de IRE een zusterschapsrelatie geboden door de Christelijke Gereformeerde Kerken.

Ds. Coster draagt sinds 2003 verantwoordelijkheid voor de gemeente van Mataró, eerst als ouderling, sinds 2005 als co-pastor en sinds 2015 is hij de predikant van de gemeente. Het is een tijd met zegeningen, maar ook teleurstellingen en zorg voor de vitaliteit van de gemeente. De IRE koos bij oprichting in de jaren '60 voor strikte isolatie. De gemeenten voegden zich naar buitenlandse modellen en waar mogelijk werden contacten met andere Spaanse evangelische kerken (Vergadering der Gelovigen, baptisten, methodisten etc.) vermeden. Beide keuzes, samen met falend leiderschap en onoverbrugbare tegenstellingen, brachten na de eeuwwisseling het aantal aangesloten gemeenten terug tot drie. Ook de gemeente van Mataró ging door een diepe crisis. In 2003 kregen Diego Guirao en ds. B. Coster, beiden op dat moment verantwoordelijk voor de evangelisatiepost in Pineda de Mar, het pastoraat in Mataró opgedragen van de landelijke vergadering. De gemeente was zo klein geworden dat zij daar zelf niet meer toe in staat was.

De huidige IRE, vertegenwoordigd door drie predikanten, José de Segovia (Madrid), Manuel López

(Almuñecar) en Berend Coster (Mataró), neemt een plaats in binnen het Spaanse protestantisme die groter is dan de denominatie doet verwachten. Alle drie participeren in de breedte van het protestantse en evangelische leven en maken gebruik van de gelegenheid het gereformeerde belijden te laten gelden. José de Segovia is in veel opzichten, door zijn sterk apologetische theologie, het publieke gezicht van het Spaanse protestantisme. Door zijn conferenties en zijn centrale positie bij de Evangelische Alliantie oefent hij grote invloed uit op de protestantse theologie. Als docent van het CEEB en van het IBSTE is hij collega van ds. Coster. Manuel López is een van de redacteuren van de Spaanse uitgave van In de Rechte Straat, waarvan ds. Coster hoofdredacteur is.

Sinds enkele jaren is het kleine verband van de IRE versterkt door een federatieve relatie met een tiental kerken en kerkstichtende projecten van de Presbyteriaanse Kerk van Brazilië. De drie Spaanse kerken zijn administratief autonoom, de Braziliaanse presbyteriaanse zendingsgemeenten zijn gezamenlijk afhankelijk van het Braziliaanse moederland. Vanwege dit verschil is gekozen voor een federatie die hartelijke samenwerking toestaat, maar geen oneigenlijke verantwoordelijkheden schept.

De SEZ heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de doorstart van de gemeente van Mataró in 2003. Er was een team van de zending beschikbaar, de broeders Guirao en Coster, toen de gemeente hulp nodig had. Onmiddellijk kwamen diverse leden die eerder reeds vertrokken waren terug, maar het duurde lange jaren voor er enige stabiliteit was. Op dit moment telt de gemeente weer ongeveer 30 tot 40 leden en bezoekers. Een even groot aantal, vooral immigranten uit Zuid-Amerika en Afrika, heeft gedurende kortere of langere tijd meegeleefd, om later weer verder te gaan. Echter, de zorg voor de vitaliteit is gebleven. De gemeente is vergrijsd, doordat er weinig jongeren en gezinnen met kinderen bijgekomen zijn. Ouderen zijn overleden of kunnen de samenkomsten niet meer bezoeken. Deze zorg verhindert niet dat de kerkenraad, bestaande uit drie personen, met liefde de gemeente dient door pastoraat en prediking, in de overtuiging door God geroepen te zijn, juist tot deze taak. Ook in de overtuiging dat het niet erom gaat kerken te stichten of in stand te houden, maar God te dienen in de zorg voor Zijn volk (zie Hand. 13:36).

B. Onderwijs

Sinds 1994 is ds. Coster docent aan het CEEB in Barcelona (Centro Evangélico de Estudios Bíblicos), een avondschool; sinds 1997 aan het CEIBI (Centro Evangélico de Investigaciones Bíblicas), een school voor afstandsonderwijs gevestigd in Santa Cruz de Tenerife en sinds 2005 op het IBSTE (Instituto Bíblico y Seminario Teológico de España) in Castelldefels, gesticht in 1974 door de Amerikaanse fundamentalistische Greater Europe Mission.

De geschiedenis van IBSTE is er een van hoogte- en dieptepunten. In jaren '70 en '80 beleefde de school een grote bloei, die voorbij was toen Coster de school in de jaren '90 leerde kennen. De bezoekende Amerikaanse docenten, werden in die jaren vervangen door autochtone docenten met onmiskenbaar charisma, maar met een twijfelachtige theologie. De school groeide weg van het oorspronkelijke fundamentalisme. Bij de kerken in Barcelona was toenemende zorg over modernistische en feministische tendensen. In 2005 werden vrijwel alle docenten ontslagen en trad een nieuwe directie aan, die echter gebrekkig functioneerde. Dit leidde in 2010 tot een nieuwe crisis. De uitdagingen waren groot in dat jaar: de school was kort tevoren bestuurlijk autonoom geworden, maar had in alle opzichten te maken met achterstallig onderhoud: academisch, praktisch maar vooral theologisch, moreel en geestelijk, terwijl de financiële situatie door de crisis en door het wegvallen van steun uit de VS nijpend was. Evenwel zijn de jaren daarna zeer gezegend geweest. De directie werd vernieuwd, er kwamen nieuwe gekwalificeerde en belijdende docenten en –een onverwachte zegen– er kwam een nieuw type student, sterker gemotiveerd in geestelijke en academische zin. Midden in de kritieke situatie van 2010-11 werd de mogelijkheid geboden door de Spaanse overheid om geaccrediteerd te worden, tegelijk met vier andere protestantse theologische scholen. De accreditatie werd inderdaad ontvangen in het najaar van 2011, niet op grond van bewezen kwaliteit, maar als een politieke beslissing met electorale doelen. Het werk voor de accreditatie was bijna niet te overzien. Een school die academisch en administratief ongeordend was, moest plotseling voldoen aan de hoge academische en administratieve eisen van Bologna. De inspanningen werden beloond zodat ze in 2016-17 slaagde voor de eerste controle, waardoor de accreditatie gecontinueerd werd. De

afgedwongen en opgelegde administratieve en academische vernieuwing had ook morele, geestelijke en praktische effecten. In enkele jaren werd de school omgevormd van een instituut van en voor vrijwilligers in een professioneel instituut, waar de studenten van jaar tot jaar de verbeteringen opmerken.

Het aantal studenten is sinds 2010 gestegen tot een gemiddelde van 40, hoewel daarmee de aantallen van de jaren '80 nog niet geëvenaard zijn. De scholing duurt vier jaar en is op hbo-niveau. Het master-niveau is een doel op middellange termijn. De studie staat open voor studenten met een 'vwo-diploma', maar ook worden studenten zonder dit diploma toegelaten als verwacht wordt dat ze het onderwijs kunnen volgen. Deze studenten krijgen na vier jaar een niet-officieel diploma. Het IBSTE wil de protestantse theologische opleiding zijn voor Barcelona en Cataluña, maar ontvangt studenten uit heel Spanje en ook uit Latijns-Amerika. De meesten van de laatstgenoemden zijn immigranten, sommigen komen alleen voor studie naar Spanje.

Een belangrijke factor voor het voortbestaan van de school in de kritieke jaren is geweest de symbiose met een Chinese theologische opleiding (International Chinese Biblical Seminary in Europe), ook een vierjarige opleiding. Deze school ontvangt studenten uit de Chinese kerken in Europa en wordt geleid vanuit Taiwan. De docenten zijn theologen uit de mondiale Chinese diaspora. De Chinese school betaalt het IBSTE voor het gebruik van de voorzieningen en is afhankelijk van het IBSTE voor het verkrijgen van visa voor de docenten en voor studenten van buiten Europa. De laatste jaren overtreft het aantal Chinese interne studenten het aantal internen aan Spaanse zijde.

Met dankbaarheid mag worden vastgesteld dat sinds 2010, met zeer geringe middelen en met weinig mensen, grote vooruitgang geboekt is. Naast de genoemde academische, administratieve en morele verbeteringen, kan de theologische positionering genoemd worden. De theologie van het IBSTE bij stichting in 1974 was fundamentalistisch, dispensationalistisch en arminiaans. Reeds werd gezegd dat deze theologie in de jaren '90 werd omgebogen in humanistische richting: bevrijdingstheologie, feministische theologie en modernisme. Door de crisis van 2004 kwam er ruimte voor docenten van gereformeerd belijden. Na de crisis

van 2010 is de school nog steeds nadrukkelijk interdenominationaal, conservatief evangelisch tot fundamentalistisch, maar de gereformeerde inbreng is versterkt. Van de 240 credits worden er rond de 95 door gereformeerde docenten gegeven. Van de in totaal 111 credits die gelden voor Bijbelse, systematische en historische vakken is dit zelfs 83, ofwel 74%. De houding van de studenten tegenover de koerswijziging is opvallend positief. Het blijkt gemakkelijk tot bijna vanzelfsprekend het onderwijs confessioneel te normeren. Er moet zelfs gewaakt worden voor een bepaalde radicalisering. Afgelopen jaren waren er studenten, die nadat zij waren overgegaan naar het gereformeerde belijden, zich betweterig en soms zelfs agressief opstelden tegenover anderen die deze stap niet maakten. Dit mede onder invloed van het eigentijdse Amerikaanse new-calvinism, dat vanuit de Dominicaanse Republiek eigen Latijnse, soms zeer militante vormen kiest.

Bij de benoeming in 1992 door de SEZ voor werk in Spanje was het de hoop van het bestuur dat Coster gelegenheid zou vinden een bijdrage te leveren aan het theologisch onderwijs in de regio Barcelona. In 1994 presenteerde hij zich op twee avondscholen en op het IBSTE. Hij werd benoemd op een van de avondscholen, het CEEB, waar de leidende theologie dichtbij het gereformeerde baptisme stond en nog steeds staat. Op het IBSTE was geen plaats voor het gereformeerde belijden. Desondanks werd hij in 2004/05 gevraagd voor één trimester kerkgeschiedenis. Na de crisis van dat jaar was hij een van de vaste docenten voor diverse vakken, Bijbelse, historische en systematische. In 2010 werd hij als decaan deel van de nieuwe directie. De bijdrage van de SEZ aan IBSTE is dus dat ze Coster toestaat een vrijwel volledige weektaak te vervullen op de school in de genoemde taken van docent en decaan. Hij ontvangt geen vergoeding van de school boven zijn salaris van de SEZ. Daarnaast geeft de SEZ steun aan het studentenfonds, een fonds voor studenten die geen eigen middelen hebben. Voor 2010 was deze steun incidenteel, sinds dat jaar bedraagt ze € 5000 per jaar. Vermeld mag worden dat de Zending Gereformeerde Gemeenten in de loop van 2019 besloot ook een handreiking te doen aan het onderwijs op IBSTE, met name om de gereformeerde inbreng te continueren. De bijdrage bestaat uit een donatie van € 12.000 gedurende drie jaar voor de salariëring van Arturo Terrazas, afkomstig uit Mexico,

en lid van de Presbyteriaanse Kerk van dat land. Terrazas kwam als student Semitische talen naar Barcelona en werd in 2011 gevraagd om lessen Hebreeuws en Oude Testament te verzorgen. Door de bijdrage van de ZGG kan IBSTE hem voor het eerst een volwaardig salaris garanderen.

Slot

Sinds 1992 werkt ds. B. Coster in Spanje, als docent theologisch onderwijs en later ook als predikant. In beide bedieningen werkt hij onder verantwoordelijkheid van Spaanse onderwijsinstellingen, of een Spaanse kerk. Deze situatie geeft een eigenaardige spanning aan het Spaanse werk van de SEZ. Enerzijds draagt de zending geen verantwoordelijkheid, noch voor het onderwijs, noch voor het kerkelijke leven waaraan ds. Coster leiding geeft. Daardoor komen ook de zegen en de teleurstellingen van het werk niet direct bij de SEZ. Anderzijds is zij wel verantwoordelijk voor de voorwaarden waaronder ds. Coster in Spanje zijn werk doet, zowel de materiële, zonder welke het werk niet gedaan kan worden, als de morele en geestelijke.

3. Cuba

Op 19 april 2018 trad Miguel Díaz Canel aan als nieuwe president van Cuba. Het stemt ons dankbaar dat we als SEZ ons werk konden voortzetten en onze visa opnieuw werden verstrekt. Hoewel Ds. Norberto Quesada van "Los Pinos Nuevos", die onze visa regelt, benadrukt dat ook in deze het gebed tot de Heere Die alles bestuurt van belang is.

A. Verandering van Cuba-coördinator

Door de pensionering van dhr. J. Haeser stond het jaar ook in het teken van overdracht. Vanaf 1 september 2018 heeft dhr. Haeser taken overgedragen aan M.J.C. de Vree als communicatiedeskundige en aan J.M. Verboom als bureaumedewerker. Zo werd dhr. Haeser alvast wat ontlast van diverse taken. Per 1 maart 2019 startte E.J. Verboom zijn werk als Cuba-Coördinator voor een dag in de week. Op deze dagen werd samengewerkt met J. Haeser om stap voor stap zijn taken over te nemen en samen de reis naar Cuba van juli 2019 voor te bereiden, die in het teken zou staan van afscheid en introductie. Vanuit Cuba kwamen veel bezorgde reacties van de predikanten en studenten of "Ebenezer" nu zou stoppen met het werk, wat voor

hen verschrikkelijk zou zijn, "levend in een land waar geen Bijbel te koop is, christelijke lectuur niet voor handen is en ook een christelijke bibliotheek ontbreekt". Tijdens de maanden maart t/m juni nam Haeser via Messenger elke week afscheid van een aantal predikanten, die direct op dezelfde dag door Verboom werden begroet, zodat ze op deze wijze heel direct konden ervaren dat ze werden "opgevangen" door de nieuwe coördinator. Dat afscheid pijn doet en moeilijk is, werd van beide kanten diep ervaren, maar tegelijk was het warme welkom voor Verboom bemoedigend, waarbij het een voordeel was dat beide coördinatoren in Sancti Spíritus en Baracoa in Cuba in het verleden al met Verboom kennis hadden gemaakt en de basis van een nieuwe band toen al was gelegd.

B. Omstandigheden Cuba

Algemeen

De omstandigheden in Cuba zijn het afgelopen jaar niet verbeterd. Vooral in het oosten van het land heeft men te kampen met voedselschaarste. Zelfs het toerisme hier merkt dat er minder op de menukaart staat. Op de vraag wat er allemaal schaars is antwoordde een Cubaanse predikant: "Hier is schaarste aan alles broeder, werkelijk aan alles!" Dit geldt ook wat arbeidsplaatsen betreft. Studenten die met een mooi diploma van de universiteit komen, kunnen nauwelijks een baan bemachtigen die daarbij past. Zo ontmoetten we een psycholoog die in de constructie is gaan werken en een ICT-docent die zó weinig verdient in het onderwijs, dat hij zijn gezin niet kan onderhouden en dus taxichauffeur is geworden.

Kerkelijk

Er is veel aan de gang in de kerken op Cuba. In de Convención Bautista de Cuba Occidental, de Baptistenconventie van het Westen blijft een deel zich openlijk verzetten tegen het calvinisme. Veel behoudende predikanten worden ook ten onrechte beschuldigd van "hypercalvinisme". Het citaat van een predikant aan de huidige Cubacoördinator laat zien dat onkunde er onder andere de oorzaak van is, als hij schrijft: "Broeder, jullie gaan alleen voor de uitverkorenen, maar wij gaan voor allen". Zo wordt ook de (literatuur van) de SEZ het hypercalvinisme verweten.

Door deze strijd heen zien we ook een tegenstelling, Andere predikanten komen juist vaster te staan in de leer van de Reformatie en zij zien die meer en meer als de Bijbelse leer. Een aantal van hen hebben het

verlangen geuit om in de nabije toekomst een Reformatorisch platform op te richten, waar predikanten bij elkaar kunnen komen om steun en toerusting bij elkaar te kunnen vinden. Bij dit platform zou overigens iedereen welkom zijn. Het is dus geen verlangen zich te verzuilen.

Een andere zeer vermeldenswaardige en verblijdende gebeurtenis zijn de uitslagen van de verkiezingen van het moderamen van de Iglesia Cristiana Reformada. Dit kerkverband, met een eigen seminarie, heeft een rechts behoudende tak en een meer linkse tak, hoewel het moderamen gevormd werd door vooral linkse predikanten. Voor ons is de uitslag van de verkiezingen, waardoor een grote verrechtsing heeft plaatsgevonden in het moderamen, een wonder. Er zijn onafhankelijke reformatorische kerken die aansluiting zochten bij de ICR, maar werden afgewezen om hun behoudende leer. Mogelijk worden deze in de nabije toekomst wel toegelaten. Kerkelijk denken proberen we altijd te stimuleren.

Nog altijd is het moeilijk vergunningen te krijgen voor nieuwbouw van kerken. Een verleende vergunning werd recent ingetrokken en het in aanbouw zijnde kerkgebouw met de grond gelijk gemaakt. Toch worden uitbreidingen van kerkgebouwen iets vaker positief beoordeeld.

C. Het werk op Cuba

“Eben Ezer” (onder die naam werkt de SEZ in Cuba) is in Cuba een bekend fenomeen geworden. Dit maakt ons werk niet makkelijker. De vele aanvragen van lectuur vragen wijsheid om te onderscheiden in het wel of niet aanbieden van lectuur. Door de schaarste komen ook geregeld aanvragen van allerlei andere materialen binnen. We maken de aanvragers dan duidelijk dat het doel van de stichting is om Bijbels en lectuur te verspreiden en dat we niet kunnen voorzien in pennen, papier en SD-cards. Het is essentieel om dit op tactische en toch duidelijke wijze te doen, zodat zij zich niet afgewezen voelen. Het aanvoelen van de Cubanen en het onderhouden van de contacten zijn fundamenteel om betrouwbaarheid en integriteit uit te stralen als stichting naar de Cubanen. Dit communicatieverkeer vereist tijd, maar het is de moeite waard. Communicatie verloopt vooral via de e-mail en messenger. Whatsapp begint inmiddels ook op te komen, daarin zien we toch een stukje vooruitgang. Het directe communicatieverkeer vindt door het tijdsverschil vooral aan het eind van de middag en 's

avonds plaats. De eerste intentie van de nieuwe Cubacoördinator is om het bestaande werk te continueren, zodat het vertrouwen blijft.

Distributiecentra

Het werk op de distributiecentra heeft voorspoedig gefunctioneerd. Vanuit Sancti Spiritus hebben ruim 15.000 cursisten een cursus gevolgd en vanuit Baracoa waren dat er ruim 14.000. Cursisten die zich aanmelden via de Cuba-coördinator werden door hem doorverwezen naar onze Cubaanse coördinatoren. Zij onderhouden een systeem met de data van de cursisten, dat iedere Cuba-reis aan de Cuba-coördinator en zijn medereiziger(s) wordt overhandigd. De Cubaanse coördinatoren werken met eigen sub-coördinatoren -één coördinator in elke provincie- die ook weer hun helpers hebben. Zo heeft het gegroeide netwerk gefunctioneerd in het afgelopen jaar. Ook het blad “En la Calle Recta” (van IRS) werd door de Cubaanse coördinatoren verspreid.

Voorzieningen distributiecentra

Het afgelopen jaarverslag hebben we vermeld hoe blij we waren met de nieuwe massaprinter. Deze heeft het afgelopen jaar ook weer voor kwaliteitsboeken en tijdschriften gezorgd. Onder andere ‘En la Calle Recta’ wordt hiermee gedrukt en wordt dus vanuit Cuba zelf verspreid. In mei/juni 2019 raakte echter het papier op en door het handelsverbod met Amerika was het onmogelijk nieuw papier in te voeren. Dit zorgde ervoor dat ondanks alle inzet en pogingen tot de invoer, het boekje “De Heilige Oorlog” van John Bunyan, dat gepland stond om gedrukt te worden, nog niet kon worden geproduceerd. Roestbestendige nietjes, goede fineliners voor het correctiewerk, plakband, inktcardridges en Dymo-labels worden onder andere op de visitatiereizen meegenomen om beide distributiecentra in hun behoeftes te kunnen voorzien.

D. Het werk vanuit Nederland

Wekelijks zijn er het afgelopen jaar zo'n 30 pakketjes met Bijbels en boeken verstuurd naar predikanten en theologiestudenten. Doordat de mogelijkheden van contacten via Messenger en mail groter zijn geworden, kunnen behoefte en aanbod wat de literatuur betreft beter worden afgestemd. Op deze manier is de hulp die we kunnen bieden effectiever geworden. Dit geldt zeker voor degenen die bezig zijn met een afstudeeronderzoek over een bepaald thema.

Steeds meer ontvangers bevestigen de ontvangst van hun pakketje, waardoor we meer overzicht krijgen van wat er aankomt en wat niet. Het afgelopen jaar hebben we voor het eerst literatuur direct verzonden van uitgeverij CLIR uit Costa Rica naar het adres van de betreffende predikanten in Cuba, in plaats van het eerst naar Nederland te laten komen en vervolgens hiervandaan weer op te sturen. De bevestigingen van de predikanten bewijzen dat de boeken nagenoeg allemaal ook inderdaad aankomen. Vanuit het kantoor in Nederland is het ook een dankbaar werk. De blijdschap en de dankbaarheid geuit door de ontvangers in het afgelopen jaar is bemoedigend om door te gaan: "Ik wil u graag hartelijk bedanken voor het verzenden van de boeken die ik nu in eigen handen vast kan houden. Dank!!!"

In het afgelopen jaar zijn er ook contacten geweest vanuit Nederland met de IRS, Net foundation en de GZB. Intentie is om deze contacten te verdiepen in het aankomende jaar, zodat er synergie kan plaatsvinden. Doordat in het afgelopen jaar een nieuwe locatie is gevonden in het gebouw van Erdee Media Groep in Apeldoorn, waar IRS en NET ook gevestigd zijn, hopen we de contacten verdiepen.

Coördinatie van het Cubawerk

De coördinatietaak bestond uit bruggen onderhouden en bruggen bouwen. Veel vragen en aanvragen vanuit Cuba en wat betreft Cuba zijn door de Cuba-coördinator verwerkt. Dit betreft het doorgeven van Bijbelpassages die gaan over het betreffende onderwerp, aanvoeren van artikelen over theologische onderwerpen, het aanwijzen van bepaalde hoofdstukken in een boek of het opsturen van een boek. Het verwijzen naar onze coördinatoren of naar predikanten op Cuba et cetera. Het access-bestand dat speciaal ontworpen is voor de SEZ is een grote hulp om de weg te vinden in alle beschikbare en benodigde informatie. Dit bestand wordt constant up-to-date gehouden.

Bestuursbeleid Cubawerk

Het afgelopen jaar heeft gestaan in het teken van de overgang van de ene Cubacoördinator naar de andere. Het beleidsplan is hierbij leidend geweest en de meest essentiële taken hebben hierin prioriteit gekregen bij de uitvoering. Dit betreft vooral de verzending van de lectuur en de visitatiereizen. Wat dat betreft zijn er over het afgelopen jaar weinig veranderingen te melden. Het huidige beleid zal worden voortgezet.

Wel hopen we komend jaar meer aandacht te kunnen besteden aan het organiseren van een conferentie op Cuba, het opzetten van nieuwe cursussen en de mogelijke coöperatie met IRS en NET.

Visitatiereis

In het afgelopen jaar zijn er twee visitatiereizen naar Cuba gemaakt. Deze reis vond plaats in december 2018. Dhr. Haeser en dhr. Stam hebben beide distributiecentra bezocht en daarbij ook weer een aantal predikanten. Voor ons bestuurslid dhr. A. Stam was dit een afscheidsreis, omdat hij besloten heeft niet meer naar Cuba te gaan in verband met zijn leeftijd. Hij heeft de heer Haeser heel wat keren vergezeld op de reizen. Maar ook de heer Haeser heeft deze reis zo gepland dat hij vast van een aantal predikanten afscheid kon nemen, wetend dat het voor hem de een na laatste reis zal zijn. Het investeren in de contacten door de bezoeken, vooral ook op de afgelegen plaatsen, is voor ons werk van groot belang en voor de predikanten vaak een bemoediging. De laatste reis, in juli 2019, was zijn definitieve afscheidsreis.

E. Het Cubawerk inhoudelijk

Cursuswerk

De aantallen Bijbelcursussen die dagelijks opgestuurd worden naar de cursisten is groot. Vanuit Sancti Spiritus en Baracoa staat de teller van beide systemen totaal op ruim 29.000 cursisten. De cursisten bestaan zowel uit protestanten als ook Rooms-Katholieken, Charismatischen, Jehova Getuigen en zelfs atheïsten. Op de laatste reis is de hulp en steun van de SEZ in dit werk door de Cubaanse coördinator Héctor Bermudez "onmisbaar en van groot belang" genoemd. Hij benadrukt het feit dat de kosten hoog zijn in verband met het moeten invoeren van kapotte of versleten onderdelen, papier en toners en het betalen van het personeel. Om de voorraad op peil te houden, worden er gemiddeld 6.000 exemplaren per maand gedrukt. Gezien de digitale ontwikkelingen op Cuba is het van belang om hierop in te spelen en te bezinnen op het belang van en het ontwikkelen of verzamelen van bestaande digitale cursussen.

Digitaal werk en overige werkzaamheden

In de administratiesystemen vonden vrijwel dagelijks mutaties plaats. Om de informatiesystemen en bestanden zo goed mogelijk te kunnen beheren is er gewerkt aan een nieuwe manier van opslag. Met dank

aan de hulp van Isogroep beschikken we inmiddels over een One-Drive en een Sharepoint. Hiermee zijn de vele Cubabestanden inmiddels veilig opgeslagen door het back-upsysteem dat eraan gekoppeld is.

Er zijn ongeveer 100 USB's uitgedeeld met de digitale bibliotheek van inmiddels 34G.

Daarbij zijn een aantal geschonken laptops herzien en aangeboden aan predikanten. Ook deze bevatten de digitale bibliotheek. Cubaanse predikanten zijn hier zeer blij mee.

F. Projecten

Kort willen we in het jaarverslag de stand van zaken met betrekking tot de lopende projecten op Cuba beschrijven

Drukkerijproject

In het najaar van 2018 was de Najaarsactie bestemd voor het drukken van boeken in Cuba met behulp van de drukkerij van “Los Pinos Nuevos” waar in het vorige jaarverslag melding van is gemaakt. Het boek “De Heilige Oorlog” van John Bunyan is verkozen tot eerste boek vanuit dit project. Het zou in juni 2019 van de pers moeten komen, maar zoals eerder vermeld, is dit door het papiertekort nog niet uitgevoerd. Zodra er weer aanvoer is van papier zal het boek gedrukt worden.

Fincaproject

Op de finca net buiten Baracoa is hard gewerkt. De pomp is gekocht en slangen zijn aangelegd. Vanuit de waterput kan nu geïrrigeerd worden en dit werkt helemaal naar behoren. Aan het einde van dit boekjaar zijn de bananen bijna rijp en staan op het punt geoogst te worden. Ook zijn er mangoboompjes geplant. Verder is de finca uitgebreid met het kweken

van limoenen en een aantal dieren. De boer wil het werk graag uitbreiden met behulp van het beschikbare budget.

G. Eindbevinding Cubawerk 2018/2019

Een bewogen jaar ligt achter ons dat vooral in het teken staat van veranderingen. Het aanstaande jaar zal dat ook zeker nog zo zijn. Teamleden zijn ingewerkt en de nieuwe Cubacoördinator is start-bekwaam gemaakt om het Cubawerk aan te vatten. Deze overgang mocht in harmonie gebeuren en in de geestelijke verbondenheid met bewogenheid voor de Cubaanse bevolking en andere Spaanssprekende mensen. We zijn hier dankbaar voor. Het feit dat de nieuwe Cubacoördinator zich geheel op Cuba kan richten, omdat andere werkzaamheden nu op de schouders van andere medewerkers liggen, biedt perspectief. Graag herhalen we de opdracht die door Haeser in het vorige jaarverslag werd geciteerd: ‘Zijt standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet dat uw arbeid niet ijdel is in de Heere’ (1 Kor. 15:58B). Ook citeren we J.H. Bavinck als hij schrijft in zijn Missiologie: “Zendingswerk is werk dat vastligt in de handen van de Meester Zelf.” Moge ons werk zijn tot eer en verheerlijking van Gods Naam en tot zaligheid van zondaren.

H. Vooruitblik m.b.t. het Cubawerk

De intentie is om in de eerste plaats het huidige werk voort te zetten en daarnaast om te werken aan nieuwe doelen, zoals het organiseren van conferenties waar grote behoefte aan is op Cuba. We richten ons hierbij vooral op thema's die de gereformeerde leer verdiepen, maar ook op de behoefte aan een Bijbelse toerusting van kerkelijk leiders, op toerusting in huwelijks- en gezinsvragen en op kennis van het verdedigen van de Bijbelse leer ten opzichte van sekten en stromingen. Het is onze wens en bede in de overdenking en de uitvoering hiervan: "Heere, maak ons Uw wegen door Uw Woord en Geest bekend."

6. Voorlichting en fondsenwerving

A. Voorlichting

Team

Het afgelopen jaar hebben we geopereerd met het team van vier vrijwillige voorlichters. Deze hebben één keer vergaderd om de voortgang, inhoud en speerpunten te bespreken. Voor het eerst gaf een communicatiemedewerkster leiding aan dit team.

Spreekbeurten

Er is 24 keer voorlichting gegeven voor scholen, jeugdverenigingen, ouderenmiddagen en vrouwenverenigingen, een studentenvereniging en een jeugdconferentie. Meerdere keren is er ook gebruikgemaakt van verkooptafels. Hierbij zijn folders en Zendingsbodes uitgedeeld.

APPELVERKOOP OP ZENDINGSMIDDAG

Markten/zendingsdagen

De SEZ was ook met een kraam aanwezig op enkele markten en zendingsdagen. Daar werden producten verkocht, Zendingsbodes en folders verspreid en er werden gesprekken gevoerd met belangstellenden.

Merk- en doelgroeponderzoek

De communicatiemedewerkster voerde in 2018-2019 een merkonderzoek uit. Daarmee heeft zij een scherpere blik gekregen op de inhoud van ons werk en op wat interne en externe personen aan ons verbindt. Het doelgroeponderzoek wees onder andere factoren aan die onze doelgroep belangrijk vindt bij de keuze voor een goed doel om aan te doneren. Duidelijk bleek uit het onderzoek dat velen vinden dat de SEZ meer

moet doen om haar werk onder de aandacht van de achterban te brengen.

Zendingsmiddag

De jaarlijkse Zendingsmiddag van de SEZ had 130 bezoekers. Dat is meer dan we eerder hadden. Oud-Cubacoördinator Jan Haeser bracht het werk in Cuba mooi in beeld met zijn presentatie. Vrijwilligster Plonie Landman werd herdacht en van mevrouw Aleman werd afscheid genomen. De nieuwe werkers stelden zich voor. Er werden veel producten verkocht op deze Zendingsmiddag.

NIEUWE WEBSITE

Zendingsbode

De Zendingsbode in de nieuwe lay-out kreeg verschillende positieve reacties. In 2018-2019 verscheen voor het eerst een kinderpagina in het blad, er werd in geadverteerd en bestuursleden schreven een bijdrage. Een nieuwe insteek is om de mensen op het zendingsveld zelf zoveel mogelijk aan het woord te laten.

Website www.sez.st

Het afgelopen boekjaar kregen we een nieuwe website. De website heeft een betaalformulier, bevat veel foto's van ons werk en heeft een frisse uitstraling. Iedere week wordt tenminste één nieuw artikel op de website geplaatst. Inmiddels hebben meer dan duizend verschillende bezoekers de website weten te vinden.

E-mailnieuwsbrieven

In 2018-2019 werd gestart met het sturen van maandelijkse interne en externe e-mailnieuwsbrieven. De externe e-mailniewsbrief heeft 794 ontvangers. De meeste adressen hadden wij al eens ontvangen van onze donateurs. Er meldden zich via de website ook enkele nieuwe ontvangers aan.

B. Fondsenwerving

Team

Naast het werk dat de communicatiemedewerkster verricht op dit terrein zijn ook enkele vrijwilligers en comités actief. Drie vrijwilligers houden zich bezig met verkoop via de webshop, de commissie fondsenwerving telt ook drie vrijwilligers en er zijn zeven comités actief.

Fondsenwerverscommissie

In het afgelopen jaar 2018-2019 hebben de fondsenwervers de eerste stappen gezet richting de organisatie van een evenement voor ondernemers.

Concerten

Er zijn diverse Reformatieherdenkingen geweest waar door een SEZ-medewerker een appelwoord is gesproken. Ook zijn er koor- en orgelconcerten gegeven t.b.v. de SEZ.

Webshop

Het achterliggende verslagjaar hebben we weer veel dozen met boeken en cd's ontvangen. Hieruit blijkt de betrokkenheid van onze achterban op ons werk en dat waarderen wij zeer. Veel afnemers zijn verblijd met onze goedkope boeken en cd's.

Scholen

In 2018-2019 is de communicatiemedewerkster begonnen iedere dag een school te bellen met aanbod voor voorlichting en het organiseren van een actie. Het Hoornbeeck College in Rotterdam organiseerde een grootschalige actie voor ons werk. Verder ontvingen wij van verschillende scholen zendingsgeld. Ook organiseerde een school een actie tijdens het jubileum van de school.

1 STUDENTEN HOORNBEECK COLLEGE R'DAM VOERDEN ACTIE

Comités

De zeven comités in het land organiseerden kerkdiensten, concerten en reformatieherdenkingen. Een achtste comité lijkt een doorstart te gaan maken, nadat het een tijdje stil heeft gelegen.

Najaarsactie

De Najaarsactie leverde het mooie bedrag van €25.300,- op voor het drukken van boeken op Cuba zelf.

7. Financiën

De inkomsten en uitgaven over het verslagjaar zijn als volgt samen te vatten:

	2018/2019	Begroting	2017/2018
Totale baten (x €1.000)	316	317	404
Resultaat (x €1.000)	-20	-65	20
Wervingskosten in % van baten	6,5%	6,1%	3,6%

Voor het afgelopen boekjaar was in de begroting rekening gehouden met een jaar dubbele loonkosten, om de nieuwe medewerkers in te werken in het laatste jaar van het dienstverband van de heer Haeser. De indiensttreding van de heer Verboom kon echter pas in de loop van het boekjaar voor een beperkt deel plaatsvinden. Toch is het inwerken zeer voorspoedig gegaan en is mede daardoor het exploitatietekort beperkt gebleven.

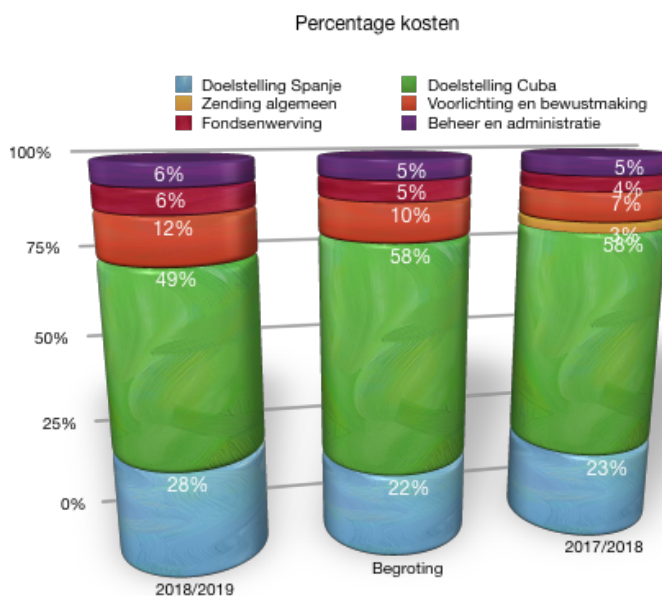
De inkomsten liggen op het niveau van de begroting, al moeten we daarbij vermelden dat het deels door eenmalige en deels door giften met speciale bestemmingen komt. De reguliere giften voor onze jaarlijkse begrotingen bleven wat achter.

In de kostensfeer zijn er verder geen grote afwijkingen geweest.

Bestemming van giften – reserves en fondsen

In het algemeen worden de fondsen geworven zonder specifieke bestemming. Alleen de najaarsactie kent een specifieke bestemming, naast uiteraard eventuele noodhulpacties. Ontvangsten en uitgaven voor dergelijke acties worden afzonderlijk geregistreerd en verantwoord in de jaarrekening via de bestemmingsfondsen. De overschotten worden op basis van een bestuursbesluit gereserveerd in de bestemmingsreserve zendingsterreinen.

De continuïteitsreserve is gehandhaafd op het toegestane maximum van 1,5 keer de jaarlijkse vaste kosten van de organisatie. Dit is bedoeld als buffer voor financiële tegenvallers, aangezien de stichting haar verplichtingen heeft richting eigen personeel en ook een morele verplichting jegens seminars en de distributiepunten.

8. Toekomstverwachtingen

De bijgevoegde begroting 2019/2020 laat zien dat het bestuur het beleid ongewijzigd voortzet. We hopen komende periode gericht te werken aan de vergroting van onze inkomstenstroom om de stijgende kosten te kunnen opvangen. De nood blijft hoog.

De Heere schenke ons bij de voortduur Zijn hulp en leiding en zegene allen die zich inzetten voor dit werk in Zijn Koninkrijk. Hij Zelf laat aan ieder gezeggen: Welgelukzalig is hij, die de God Jakobs tot zijn Hulp heeft, wiens verwachting op de Heere, zijn God is.

Jaarrekening 2018-2019

I.

Geconsolideerde balans per 30 juni 2019**ACTIVA**

	30-6-2019		30-6-2018	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa	67.569		67.967	
Financiële vaste activa	13.054		17.134	
		80.623		85.101
Vlottende activa				
Vorraden	500		500	
Vorderingen en overlopende activa	28.396		44.443	
Liquide middelen	529.917		522.944	
		558.813		567.887
Totaal activa		639.436		652.988

PASSIVA**Reserves en fondsen***Reserves*

Continuïteitsreserve	370.000		370.000	
Bestemmingsreserves	140.021		199.163	
		510.021		569.163

Fondsen

Bestemmingsfondsen	67.239		28.295	
	577.260		597.458	

Kortlopende schulden

	62.176		55.530	
--	--------	--	--------	--

Totaal passiva		639.436		652.988
-----------------------	--	----------------	--	----------------

II. Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2018/2019

(periode over 1 juli 2018 tot en met 30 juni 2019)

	2018/2019	2018/2019	2017/2018
	Realisatie	Begroot	Realisatie
BATEN	€	€	€
Baten uit eigen fondsenwerving	312.917	312.000	401.813
Baten uit verkoop artikelen	3.239	3.000	1.323
Baten uit rente	231	2.000	1.021
Som der baten	316.387	317.000	404.157
LASTEN			
<u>Besteed aan doelstellingen</u>			
Zendingsterrein Spanje	92.848	84.500	88.569
Zendingsterrein Cuba	165.625	223.200	223.979
Spaanstalige zending algemeen	-	-	10.000
Voorlichting en bewustmaking	38.872	36.300	28.322
	297.345	344.000	350.870
<u>Werving baten</u>			
Kosten eigen fondsenwerving	20.329	19.000	14.350
<u>Beheer en administratie</u>			
Kosten beheer en administratie	18.912	19.000	18.832
Som der lasten	336.586	382.000	384.052
Resultaat	-20.199	-65.000	20.105
Resultaatbestemming:			
Continuïteitsreserve	-	-	-
Bestemmingsreserves	-59.143	-50.000	37.669
Bestemmingsfondsen	38.944	-15.000	-17.564
	-20.199	-65.000	20.105

III. **Waarderingsgrondslagen en grondslagen voor de resultaatbepaling**

ALGEMEEN

Consolidatie

Het bestuur van de stichting Spaanse Evangelische Zending heeft in 2013 een tweede stichting opgericht: de Stichting Evangelische Zending in Spanje. De doelstelling van deze stichting is het beheren van de ING bankrekeningen. De gelden die nog op deze banken binnenkomen worden geheel besteed aan het werk in Spanje. Het is de bedoeling dat deze stichting binnen enkele jaren wordt opgeheven.

De stichting Evangelische Zending in Spanje is volledig economisch en organisatorisch verbonden met de stichting Spaanse Evangelische Zending. Alle ontvangen gelden van de eerstgenoemde stichting worden aan de laatstgenoemde stichting ter beschikking gesteld om deze binnen de organisatie naar goeddunken te besteden aan het werk in Spanje.

De financiële gegevens van beide stichtingen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Algemeen

Voor zover hieronder niet anders vermeld, heeft de waardering van de activa en passiva tegen de nominale waarde plaatsgevonden. In deze jaarrekening is Richtlijn 650 (Fondsenwervende Instellingen) van de RJ gevolgd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn opgenomen tegen de aanschafwaarden onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op een geschatte gebruiksduur en geschieden met toepassing van vaste percentages over de aanschafwaarde. Er wordt rekening gehouden met eventuele restwaarden.

Financiële vaste activa

De vorderingen onder de financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening voor

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

Vorderingen en overlopende activa

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. De giften worden verantwoord in het jaar waarin ze ontvangen worden. Alle baten en lasten worden verantwoord in de staat van baten en lasten. De baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het jaar, waarin de omvang betrouwbaar is vast te stellen.

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het vorige boekjaar.

IV. Toelichting op de Geconsolideerde Balans per 30 juni 2019

Vaste activa

Materiële vaste activa

	30-6-2019	30-6-2018
Direct in gebruik voor de doelstelling	64.363	67.463
Benodigd voor bedrijfsvoering	3.206	504
	<u>67.569</u>	<u>67.967</u>

Direct in gebruik voor de doelstelling

Het verloop hiervan is als volgt:

	Aanschaf- jaar	Aanschaf- waarde	Cum. afschrij- vingen	Boekwaarde 01-07-18	Aanschaf/ verkoop 2018/2019	Afschrijving 2018/2019	Boekwaarde 30-06-19
<u>Gebouwen en terreinen</u>							
Woonhuis Vallgorguina	1988	136.134	81.681	54.453	-	-	54.453
Per saldo		136.134	81.681	54.453	-	-	54.453
<u>Inventaris</u>							
Printer		16.000	2.990	13.010	-	3.100	9.910
		16.000	2.990	13.010	-	3.100	9.910
Totaal generaal		152.134	84.671	67.463	-	3.100	64.363

Benodigd voor bedrijfsvoering

Het verloop hiervan is als volgt:

	Aanschaf- waarde	Cum. afschrij- vingen	Boekwaarde 01-07-18	Aanschaf/ verkoop 2018/2019	Afschrijving 2018/2019	Boekwaarde 30-06-19
<u>Inventaris</u>	29.679	29.175	504	3.192	490	3.206

Afschrijvingsgrondslagen:

De gebouwen en terreinen zijn gewaardeerd op restwaarde. Gezien de grond/opstal-waarde zal verdere afschrijving naar verwachting niet meer plaatsvinden. De jaarlijkse afschrijving van de inventaris bedraagt 20-33,3% van de aanschafwaarde.

Financiële vaste activa (ten behoeve van de doelstelling)

	30-6-2019	30-6-2018
Lening u/g coördinatoren distributiepunten	<u>13.054</u>	<u>17.134</u>

De leningen zijn verstrekt aan de coördinatoren van het cursuswerk op Cuba. Deze leningen zijn bestemd voor de uitbreiding van de huisvesting aldaar en voor de aanschaf van vervoermiddelen. De leningen worden in 10 jaar terugbetaald en er was een rente overeengekomen van 5% per jaar. Gelet op de beperkte draagkracht van betrokkenen is besloten de rente vanaf 2014 niet meer te berekenen. Zekerheden zijn niet overeengekomen.

Vlottende activa

Vorraden

	30-6-2019	30-6-2018
<i>Direct in gebruik voor de doelstelling:</i>		
Boeken	P.M.	P.M.
<i>Bedrijfsvoering:</i>		
Verkoop artikelen	500	500
Totaal	500	500

De voorraad boeken en Cubawerk zijn gewaardeerd op nihil, omdat deze hoofdzakelijk om niet ter beschikking worden gesteld. De voorraad verkoopartikelen is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Vorderingen

	30-6-2019	30-6-2018
Nog te ontvangen inzake nalatenschappen	10.403	38.929
Waarborgsommen	2.785	2.785
Overige vorderingen en vooruitbetaalde posten	15.208	2.729
Totaal	28.396	44.443

Liquide middelen

	30-6-2019	30-6-2018
Kasvoorschot	1.563	1.040
ING, betaalrekeningen	10.199	1.296
ING, spaarrekening	-	-
Rabobank, rekening-courant	10.339	12.523
Rabobank, spaarrekeningen	310.041	250.016
ABN Amro, rekening-courant	144	243
ABN Amro, spaarrekeningen	196.019	253.212
Overige banken, rekening-courant	1.612	4.614
Totaal	529.917	522.944

Kredietfaciliteiten zijn niet beschikbaar en zekerheden zijn niet verstrekt. De gelden staan ter vrije beschikking van de Stichting.

Reserves en fondsen

	2018/2019	2017/2018
Continuïteitsreserve		
Stand per 30 juni	370.000	370.000

Deze reserve is bedoeld voor dekking van risico's op korte en middellange termijn. De reserve is gebaseerd op 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Het verloop is als volgt:

	2018/2019	2017/2018
Stand per 1 juli	370.000	370.000
Mutatie boekjaar	-	-
Stand per 30 juni	370.000	370.000

	30-6-2019	30-6-2018
Bestemmingsreserves		
Reserve financiering activa doelstelling	77.417	84.597
Reserve financiering activa bedrijfsvoering	3.706	1.004
Bestemmingsreserve zendingsterreinen	58.898	113.562
	<u>140.021</u>	<u>199.163</u>

Reserve financiering activa doelstelling

De reserve wordt aangehouden ten behoeve van de financiering van activa doelstelling met eigen middelen. Het verloop is als volgt:

	2018/2019	2017/2018
Stand per 1 juli	84.597	68.667
Mutatie boekwaarde activa	-7.180	15.930
Stand per 30 juni	<u>77.417</u>	<u>84.597</u>

Reserve financiering activa bedrijfsvoering

De reserve wordt aangehouden ten behoeve van de financiering van activa bedrijfsvoering met eigen middelen. Het verloop is als volgt:

	2018/2019	2017/2018
Stand per 1 juli	1.004	1.433
Mutatie boekwaarde activa	2.702	-429
Stand per 30 juni	<u>3.706</u>	<u>1.004</u>

Bestemmingsreserve zendingsterreinen

Door het bestuur is besloten om de overige reserves te bestemmen voor de zendingsterreinen in het algemeen. Er zijn nog veel plannen voor de langere termijn om op allerlei manieren het Evangelie in Spaanstalige landen te verspreiden. Nieuwe werkwijzen en initiatieven kosten over het algemeen veel geld. Met deze reserve wil het bestuur bereiken dat de overschotten uit het verleden voor deze doelen beschikbaar blijven.

	2018/2019	2017/2018
Stand per 1 juli	113.563	91.394
Mutatie	-54.665	22.168
Stand per 30 juni	<u>58.898</u>	<u>113.562</u>

Bestemmingsfondsen	30-6-2019	30-6-2018
Najaarsactie 2013	4.858	4.858
Najaarsactie 2015	6.102	6.102
Najaarsactie 2017	13.599	13.599
Najaarsactie 2018	25.413	-
Diverse bestemmingsgiften	17.267	3.736
	<u>67.239</u>	<u>28.295</u>

Ieder jaar wordt actie gevoerd voor een specifiek doel, de zogenoemde "najaarsactie". De fondsen die door die acties zijn geworven, worden per actie geregistreerd en verantwoord in een bestemmingsfonds. De donateurs hebben deze gelden immers geoormerkt. De daadwerkelijke uitgaven worden ten laste van de bestemmingsfondsen gebracht.

De najaarsactie 2013 is bestemd voor groot-letter Bijbels voor Cuba. In dit boekjaar is hiervan niets besteed.

In 2015 is de najaarsactie gericht geweest op kleinschalige moestuinprojecten enerzijds en de lopende onderwijs- en Bijbelcursus- projecten. In 2019 zijn nog twee nieuwe verzoeken binnengekomen, die we op korte termijn zullen uitvoeren.

In 2017 is Cuba weer getroffen door de zware orkaan Irma. De najaarsactie stond in het teken van zowel de geestelijke nood (groot gebrek aan cursusmateriaal) en de materiële nood. Het restant is bedoeld voor noodhulpprojecten. Dit zal in nauw overleg met onze Cubaanse werkers worden besteed.

De actie in 2018 was gewijd aan de lectuurverspreiding op Cuba en de herdruk van boeken op Cuba zelf. Door grote paperschaarste kon de druk nog niet starten.

Het verloop van de verschillende fondsen is als volgt:

Najaarsactie 2013

	2018/2019	2017/2018
Stand per 1 juli	4.858	8.363
Bij: giften met bestemming	-	-
	<u>4.858</u>	<u>8.363</u>
<i>Af: bestede kosten</i>		
Directe kosten		3.505
Stand per 30 juni	<u>4.858</u>	<u>4.858</u>

Najaarsactie 2015

	2018/2019	2017/2018
Stand per 1 juli	6.102	12.203
Bij: giften met bestemming	-	-
	<u>6.102</u>	<u>12.203</u>
<i>Af: bestede kosten</i>		
Directe kosten		6.101
Stand per 30 juni	<u>6.102</u>	<u>6.102</u>

Najaarsactie 2017

	2018/2019	2017/2018
Stand per 1 juli	13.599	-
Bij: giften met bestemming	-	69.198
	13.599	69.198
<i>Af: bestede kosten</i>		
Directe kosten		55.599
Stand per 30 juni	13.599	13.599

Najaarsactie 2018

	2018/2019	2017/2018
Stand per 1 juli	-	-
Bij: giften met bestemming	25.413	-
	25.413	-
<i>Af: bestede kosten</i>		
Directe kosten	-	-
Stand per 30 juni	25.413	-

Diverse bestemmingsgiften

	2018/2019	2017/2018
Stand per 1 juli	3.736	12.299
Bij: giften met bestemming	16.031	1.439
	19.767	13.736
<i>Af: bestede kosten</i>		
Directe kosten	2.500	10.000
Stand per 30 juni	17.267	3.736

Kortlopende schulden

	30-6-2019	30-6-2018
Crediteuren	9.342	3.113
Belastingen en sociale lasten	1.902	2.379
Overige schulden en overlopende passiva	50.932	50.038
Totaal	62.176	55.530

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGENVoorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen*Huurovereenkomst onroerende zaak.*

Dit betreft een huurcontract voor de kantoorruimte Rivierdijk 636 c + d te Hardinxveld-Giessendam. De jaarlijkse huurprijs bedraagt € 9.084 (prijspeil 2018). De huurovereenkomst is opgezegd per 1 april 2020.

V. Toelichting op de posten van de geconsolideerde staat van baten en lasten

BATEN

Baten uit fondsenwerving

	2018/2019 (1 juli 2018 - 30 juni 2019)	2018/2019 Begroting	2017/2018 (1 juli 2017 - 30 juni 2018)
	Realisatie		Realisatie
	€		€
Giften en acties	302.180	309.500	362.884
Nalatenschappen	10.737	2.500	38.929
	<u>312.917</u>	<u>312.000</u>	<u>401.813</u>

Giften en acties

Particulieren/bedrijven

Particulieren en bedrijven (incl. abonn. gelden)	120.729	140.000	123.561
Najaarsactie (excl. kerken en comité's)	25.413	30.000	57.831

Totaal particulieren/derden	<u>146.142</u>	<u>170.000</u>	<u>181.392</u>
-----------------------------	----------------	----------------	----------------

Kerken

Algemene giften	107.119	95.000	114.262
Giften najaarsactie	-	-	6.030
Totaal kerken	<u>107.119</u>	<u>95.000</u>	<u>120.292</u>

<u>Scholen (incl. verkoopakties)</u>	<u>18.779</u>	<u>15.000</u>	<u>21.630</u>
--------------------------------------	---------------	---------------	---------------

Giften van andere organisaties zonder winststreven

Noodhulpprojecten	-	-	8.000
Overige giften	3.520	10.000	12.261
	<u>3.520</u>	<u>10.000</u>	<u>20.261</u>

Diversen

Comités	7.478	8.000	11.271
Giften noodhulpprojecten (kerken, bedrijven en particulieren)	-	-	525
Verenigingen/diversen	19.142	11.500	7.513
Totaal diversen	<u>26.620</u>	<u>19.500</u>	<u>19.309</u>

Totaal collecten, giften en acties	<u>302.180</u>	<u>309.500</u>	<u>362.884</u>
------------------------------------	----------------	----------------	----------------

Baten uit verkoop artikelen

Opbrengst verkopen	3.713	4.000	2.920
Kostprijs verkochte artikelen	474	1.000	1.597
Bruto marge	3.239	3.000	1.323

Baten uit rente

	2018/2019 Realisatie	2018/2019 Begroot	2017/2018 Realisatie
Totaal rentebaten spaarrekeningen	231	2.000	1.021

BESTEED AAN DOELSTELLINGEN***Zendingsterrein Spanje***

	2018/2019 Realisatie	2018/2019 Begroot	2017/2018 Realisatie
<u>Subsidies en bijdragen</u>			
Ondersteuning IBSTE	5.000	5.000	5.000
Overige ondersteuning	150	-	-
	5.150	5.000	5.000
<u>Personeelskosten</u>			
Salarissen en aanverwante toeslagen	55.102	53.500	59.263
Sociale lasten	6.189	6.000	6.000
Pensioenpremies	14.000	14.000	13.836
Reis- en telefoonkosten	2.635	2.000	3.342
	77.926	75.500	82.441
<u>Huisvestingskosten</u>			
Huur kerkzaal Pineda	-	-	-
Kosten woning Vallgorguina	7.834	2.500	496
Kosten woning Madrid	133	-	616
	7.967	2.500	1.112
<u>Kantoor en algemene kosten</u>			
Lectuur en cursuswerk	1.805	500	16
Kosten visitatiereis	-	1.000	-
Totaal	1.805	1.500	16
Totaal Spanje	92.848	84.500	88.569

Zendingsterrein Cuba

	2018/2019	2018/2019	2017/2018
	Realisatie	Begroot	Realisatie
<u>Afdrachten</u>			
Finca Project	-	-	-
Noodhulp Cuba	-	-	49.000
Diverse ondersteuning	3.870	3.500	725
	3.870	3.500	49.725
<u>Aankopen en verwervingen</u>			
Lectuur en cursuswerk	14.749	15.000	16.736
Investerings distributiepunten	2.000	1.500	2.518
	16.749	16.500	19.254
<u>Kosten uitbesteed werk</u>			
Porti en koerierskosten	20.175	20.000	23.537
<u>Personeelskosten</u>			
Vergoeding vrijwilligers distributiepunten	27.810	28.000	27.684
Vergoeding vrijwilligers Nederland	-	-	-
Op basis van verdeelsleutel (Bijlage VII.)	71.400	112.600	69.712
	99.210	140.600	97.396
<u>Huisvestingskosten</u>			
Aandeel in huisvestingskosten (Bijlage VII.)	9.109	9.000	9.135
<u>Kantoor en algemene kosten</u>			
Aandeel in kantoorkosten (Bijlage VII.)	3.023	4.300	3.173
Kosten visitatiereizen Cuba	8.684	20.000	11.159
Diverse kosten seminaries	-1.068	2.500	2.568
Telefoonkosten distributiepunten	487	800	1.087
Verpakkingsmaterialen en kantoorbenodigdheden	1.874	5.000	3.595
	13.000	32.600	21.582
<u>Afschrijvingen</u>			
Aandeel in afschrijvingen (Bijlage VII.)	3.512	1.000	3.350
Totaal Cuba	165.625	223.200	223.979

Spaanstalige zending algemeen

<u>Afdrachten</u>			
Ontwikkeling spaanstalige lectuur	-	-	10.000
	-	-	10.000
Totaal Algemeen	-	-	10.000

Dit betreft een eenmalige afdracht van bestemmingsgiften aan een andere stichting om een Spaanse Bijbelcommentaarserie mogelijk te maken.

Voorlichting en bewustmaking

Publiciteit en communicatie

Kosten Zendingsbode

	2018/2019	2018/2019	2017/2018
	Realisatie	Begroot	Realisatie
Drukkosten	9.439	11.000	10.487
Verzendkosten	7.020	6.500	6.221
	16.459	17.500	16.708

Voorlichting

Advertentie- en reclamekosten	11.436	12.500	14.732
Vrijwilligers- en kilometervergoeding	1.166	2.350	1.446
Kosten zendingsmiddag	962	1.150	1.082
Overige kosten voorlichting	75	500	185
	13.639	16.500	17.445

Subtotaal alle kosten publiciteit en communicatie	30.098	34.000	34.153
---	--------	--------	--------

Van deze kosten wordt 25% toegerekend aan fondsenwerving	7.525	8.500	8.538
	22.573	25.500	25.615

Personeelskosten

Op basis van verdeelsleutel (Bijlage VII.)	15.611	10.000	2.075
--	--------	--------	-------

Huisvestingskosten

Aandeel in huisvestingskosten (Bijlage VII.)	271	300	272
--	-----	-----	-----

Kantoor en algemene kosten

Aandeel in kantoorkosten (Bijlage VII.)	405	500	349
---	-----	-----	-----

Afschrijvingen

Aandeel in afschrijvingen (Bijlage VII.)	12	-	11
--	----	---	----

Totaal voorlichting en bewustmaking	38.872	36.300	28.322
-------------------------------------	--------	--------	--------

Totaal van de bestedingen aan de doelstellingen:

	2018/2019	2018/2019	2017/2018
	Realisatie	Begroot	Realisatie
<i>Totaal van de bestedingen aan de doelstellingen t.o.v. totaal baten (%)</i>	94	109	84
<i>Totaal van de bestedingen aan de doelstellingen t.o.v. totaal lasten (%)</i>	88	90	89

KOSTEN FONDSSENWERVENDE ORGANISATIE

Voor een specificatie wordt verwezen naar Bijlage VII. Dit betreft voornamelijk een deel van de directe publiciteitskosten. Dit deel is dit jaar vastgesteld op 25%. Enige jaren is meer specifiek per kostensoort bepaald welke verhouding redelijk is. Bijvoorbeeld aantal pagina's in de zendingsbode, onderverdeling geplaatste advertenties etc. Iedere gekozen verdeling blijft echter arbitrair. Een aantal jaren op rij bleek de verhouding op ca 25% uit te komen. Aangezien het beleid niet veranderd is, is dit uit praktisch oogpunt gehanteerd. De overige kosten betreft een toerekening van salaris en kantoorkosten op basis van een urenregistratie.

Totaal van de kosten eigen fondsenwerving:

	2018/2019	2018/2019	2017/2018
	<i>Realisatie</i>	<i>Begroot</i>	<i>Realisatie</i>
<i>Totaal van de kosten eigen fondsenwerving t.o.v. totaal baten eigen fondsenwerving (%)</i>	6,5%	6,1%	3,6%

KOSTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE

Voor een specificatie wordt verwezen naar Bijlage VII. Er wordt in het algemeen naar gestreefd om deze kosten verantwoord laag te houden. De norm die we ons stellen wordt jaarlijks in de begroting vastgesteld. In onze recente historie is het gelukt om deze binnen de begroting te houden van ca. € 40.000.

VI. Verschillenanalyse jaarrekening versus begroting 2018/2019

2018/2019	2018/2019	
Realisatie	Begroting	Verschil in %

Hieronder worden de belangrijkste verschillen toegelicht.

Zendingsterreinen

Spanje

Huisvestingskosten

8.000	2.500	220%
-------	-------	------

In dit jaar is een aantal achterstallige onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Cuba

Toegerekende loonkosten

71.000	113.000	-37%
--------	---------	------

In de begroting was rekening gehouden met een jaar dubbele personeelsbezetting in de aanloop van de pensionering van één van onze medewerkers/ Dit inwerktraject is door omstandigheden later begonnen.

Kosten Cubareis

9.000	20.000	-55%
-------	--------	------

Door verschuiving in de planning vond de eerste reis van 2019 plaats in de maand juli. Dus het nieuwe boekjaar.

VII. Specificatie kosten eigen organisatie

Verdeling uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten worden conform het voorgeschreven model toegerekend aan de doelstellingen, kosten fondsenwerving of administratie en beheer. Grotendeels worden de kosten (zowel loonkosten, huisvestingskosten als kantoorkosten) toegerekend op basis van de bestede tijd van de medewerkers. Voor zover medewerkers met verschillende taken belast zijn, houden zij een vorm van urenregistratie bij. Ook zijn er veel kosten die direct en volledig zijn toe te rekenen aan de verschillende bestemmingen. Kosten van voorlichting en fondsenwerving hebben een gemengd karakter. Aan de hand van onder meer het aantal pagina's in de Zendingsbode en bijeenkomsten etc. is een schatting van de kostenverdeling gemaakt. Het geschatte aandeel van fondsenwervingskosten is naar boven afgerond tot 25%.

Personeelskosten

	2018/2019	2017/2018
	Realisatie	Realisatie
Lonen en salarissen	136.052	122.740
Sociale lasten	17.805	15.015
Pensioenpremie	20.738	19.803
Vergoeding vrijwilligers Cuba	27.810	27.684
Overige personeelskosten	5.049	7.874
	<u>207.454</u>	<u>193.116</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden	3,7	2,0
Totaal bezoldiging bestuursleden	-	-
Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuursleden	-	-

VIII. Specificatie lastenverdeling

Bestemming	Doelstellingen				Werving baten	Beheer en administratie	Totaal 2018/2019	Begroot 2018/2019	Totaal 2017/2018
	Spanje	Cuba	Spaanstalige zending	Voorlichting	Eigen fondsen-werving				
Lasten									
Subsidies en bijdragen	5.150			-	-	-	5.150	5.000	5.500
Afdrachten	-	3.870	-	-	-	-	3.870	3.500	59.725
Aankopen en verwervingen	-	16.749		-	-	-	16.749	16.500	19.254
Uitbesteed werk	-	20.175		-	-	-	20.175	20.000	23.537
Publiciteit en communicatie	-	-		22.574	7.525	-	30.099	34.000	34.154
Personeelskosten	77.926	99.210		15.611	10.994	5.527	209.268	242.100	193.116
Huisvestingskosten	7.967	9.109		271	488	976	18.811	13.300	11.987
Kantoor- en algemene kosten	1.805	13.000		405	1.301	12.365	28.876	46.100	33.862
Afschrijvingen	-	3.512		12	22	42	3.588	1.500	3.417
	92.848	165.625		38.873	20.330	18.910	336.586	382.000	384.552

IX. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen vermeldingen te maken.

Stichting Spaanse Evangelische Zending
Begroting 2019/2020

BATEN

Baten uit eigen fondsenwerving	313.500	
Nalatenschappen	15.000	
	<u>328.500</u>	
<u>Kosten eigen fondsenwerving</u>		
Uitvoeringskosten	23.000	
	<u>7,00%</u>	
Resultaat eigen fondsenwerving		305.500
Resultaat beleggingen		500
Totaal beschikbaar voor doelstelling		<u><u>306.000</u></u>

BESTEED AAN DOELSTELLINGEN

<i>Zendingsterreinen</i>		
Spanje	88.000	
Cuba	185.000	
	<u>273.000</u>	
<i>Voorlichting en bewustmaking</i>		
Directe kosten	27.000	
Uitvoeringskosten	25.000	
	<u>52.000</u>	
Totaal besteed aan doelstellingen		<u><u>325.000</u></u>

Administratie en beheer	<u>18.000</u>
--------------------------------	---------------

Saldo	<u><u>-37.000</u></u>
--------------	-----------------------

Resultaatbestemming:

Continuïteitsreserve	-
Bestemmingsreserves	-27.000
Bestemmingsfondsen	-10.000
	<u><u>-37.000</u></u>

Aan het bestuur van Stichting Spaanse Evangelische Zending

INFO@VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

WWW.VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2018-2019 van Stichting Spaanse Evangelische Zending te 's-Gravenhage beoordeeld. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 30 juni 2019 en de staat van baten en lasten over 2018-2019 (de periode 1 juli 2018 tot en met 30 juni 2019) met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven en voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een conclusie over de jaarrekening op basis van onze beoordeling. Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze beoordeling zodanig plannen en uitvoeren dat wij in staat zijn te concluderen dat ons niet is gebleken dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat.

Een beoordeling in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400 resulteert in een beperkte mate van zekerheid. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en overige functionarissen van de stichting, het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens alsmede het evalueren van de verkregen informatie.

De werkzaamheden uitgevoerd in het kader van een beoordelingsopdracht zijn aanzienlijk beperkter dan die uitgevoerd in het kader van een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Spaanse Evangelische Zending per 30 juni 2019 en van het resultaat over 2018-2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

Dordrecht, 28 oktober 2019

Verstegen accountants en belastingadviseurs,

was getekend,
drs. J. de Groot RA MPA